

مقطع تحصیلی: کاردانی ■ رشته معماری ترم تابستان سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹
نام درس: طراحی فضای داخلی مذهبی و فرهنگی نام و نام خانوادگی مدرس: مهرازان رضایی
آدرس email مدرس: mehranrezaie056@gmail.com تلفن همراه مدرس: ۰۹۱۲۵۶۱۶۲۴۴

جزوه درس طراحی فضای داخلی مذهبی و فرهنگی مربوط به هفته پنجم
text: دارد ■ ندارد □ voice: دارد □ ندارد ■ power point: دارد □ ندارد ■

معیارهای طراحی مسجد

بخش دوم

الزامات و توصیه های عمومی

- ۱- رعایت معیارهای طراحی مساجد جهت طراحی .
- ۲- ارائه نتیجه آزمایش مکانیک خاک (مقاومت و نوع جنس زمین) جهت تهیه نقشه های سازه .
- ۳- شناسایی ملک های همجوار و دسترسی های اطراف آن با مشخص کردن موقعیت ساختمان همسایه ها نسبت به زمین مسجد از نظر اشراف، استفاده از نور آفتاب و جریان باد غالب و غیره .
- ۴- ارائه گزارش برداشت زمین شامل حدود اربعه ، زوایا، هندسه و محورهای تاثیرگذار خارجی و داخلی شیب زمین، عوارض طبیعی و مصنوعی و همچنین تعیین جهت قبله از طریق مبادی مسئول^(۱) .
- ۵- تهیه نقشه های وضع موجود مسجد و نگهداری آنها در دفتر مسجد .
- ۶- همخوانی و همگونی ساختمانهای مجاور مسجد با توجه به بند ۲-۷ مصوبه مورخ ۸۷/۵/۷ شورایعالی شهرسازی و معماری ایران.^(۲)
- ۷- نقشه برداری صحیح و تعیین دقیق جهت قبله توسط دستگاههای ذی ربط .
- ۸- هماهنگی نقشه های سازه، تاسیسات الکتریکی و مکانیکی با نقشه های معماری.
- ۹- نظارت عالی بر اجرای صحیح نقشه های مصوب توسط نهادهای مسئول (به نحو مقتضی)
- ۱۰- رعایت اصول ایمنی ساختمان در هنگام ساخت .
- ۱۱- رعایت حقوق همجواری همسایگان، چنانچه حقوق مکتسبه قبل از احداث مسجد داشته باشند.
- ۱۲- محافظت بدنه مسجد خصوصاً قسمت شبستان و محراب از دیوار همسایه و بکارگیری روش های مناسب (جهت حفظ طهارت مسجد).

۱ - در تعیین قبله ، طراح باید از سایت های پایگاه اطلاع رسانی مرکز تقویم موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران، یا <http://WWW.NOJOMI.org/farsi/qeble/index.htm> و یا سایت مسجد وزارت راه و شهرسازی . <http://WWW.MOSQUE.ir> استفاده نماید .

(۲) بند ۲-۷ مصوبه شورایعالی شهر سازی و معماری ایران : (ارتفاع ابنیه اطراف مسجد حد اقل تا سه پلاک بایستی کمتر و یا هم ارتفاع مساجد پیش بینی شده باشد).

بخش اول

مبانی نظری و اصول طراحی

با توجه به اهمیت بنای مسجد به عنوان ممتازترین بنای شهری و محل اجتماع مومنین و نمازگزاران، درک مبانی طراحی مساجد با ارزش ایران و سایر کشورهای اسلامی از اهم وظائف طراحان می باشد و به این دلیل نکات زیر باید مبنای کار طراحی قرار گیرد :

۱- الزامات :

۱-۱- اجتناب از طراحی بدون منطق الگوهای مشخص تاریخی. شاید اولین و مهمترین اصل در طراحی مساجد رعایت اصل سادگی، برگرفته از سنت نبوی است اما این امر ناقض توجهات دقیق طراح به اصول زیبایی شناسانه معماری و بهره جستن از عناصر معماری و تزئینی (که در طول تاریخ مسجدها نمونه های فاخر آن مشاهده می شود) نیست، آنچه مورد نظر است پرهیز از تجملات کاخ گونه ای است که بر هم زنده تمرکز و رابطه میان عبد و معبود است.

۱-۲- تعریف مسجد با محوریت فضای عبادی در کنار کارکردهای مرتبط بمنظور تنظیم برنامه فیزیکی.

۱-۳- رعایت اصل سادگی و پرهیز از تجملات و تزئینات اضافی .

فصل سوم: الزامات و توصیه های طراحی معماری - بخش اول: مبانی نظری و اصول طراحی

۲- توصیه ها :

۲-۱- تبادل نظر با کارشناسان مرکز رسیدگی به امور مساجد قبل از شروع طراحی.

۲-۲ - بازدید از حد اقل ۵ مسجد فعال با معرفی مرکز امور مساجد جهت مطالعات میدانی و آشنایی با عملکرد واقعی مسجد .

۲-۳ - پرهیز از طرحهای غیر متعارف تحت عنوان نوآوری که از تشخیص بنای مسجد می کاهد.

طراحی مسجد با استفاده از الگوهای بومی ایرانی و امکان گسترش آبی

